U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **nezletilý T. Ö.**, zastoupen matkou Ö. Ö., zastoupen JUDr. Lukášem Polákem, advokátem se sídlem třída Míru 450, Pardubice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 10. 2017, č. j. OAM-483/ZA-ZA11-ZA17-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 25. 4. 2018, č. j. 36 Az 3/2017 – 41,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému advokátovi žalobce JUDr. Lukáši Polákovi **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný vydal dne 27. 10. 2017 v záhlaví specifikované rozhodnutí, kterým zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť se jednalo o opakovanou žádost, ve které žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti, resp. jeho matka nepoukázala na podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo hrozbě vážné újmy dle § 14a zákona o azylu.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud neshledal důvodnou a zamítl ji. Krajský soud konstatoval, že za nový důvod pro udělení azylu nelze

považovat rozvedení (již v první žádosti uváděných) tvrzení týkajících se snahy o legalizaci pobytu v České republice. Tvrzené obavy z pronásledování žalobce, resp. jeho rodiny z důvodu příslušnosti ke kurdskému etniku, již také byly předmětem přezkumu v rámci řízení o první žádosti žalobce.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, ve které navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Podle stěžovatele se krajský soud dostatečně nevypořádal s žalobními námitkami týkajícími se tvrzených obav z nuceného návratu do země původu, které vyplývají především z represe kurdského obyvatelstva ze strany tureckých autorit. Podle stěžovatele se krajský soud dopustil hrubé chyby při výkladu procesního práva, neboť nelze *prima facie* vyloučit, že vadný postup žalovaného a posléze i krajského soudu nepříznivě nezasáhl do žalobcova hmotněprávního postavení. Žalovaný neshromáždil aktuální informace o zemi původu, a tedy nedostatečně zjistil skutkový stav. Neobstaral si totiž dostatečně přesné a aktuální informace o situaci v Turecku. Z podkladů založených ve spise a mimo jiné též z dokumentů, na něž stěžovatel odkazoval v žalobě, plyne, že státní převrat, k němuž došlo dne 15. 7. 2016, byl významným milníkem, který radikálně změnil tamní vnitropolitickou situaci. Následující reakce státní moci a intenzívní opatření vůči domnělým pučistům, politickým oponentům a jiným osobám mohla za určitých okolností u některých osob vyvolat obavu z pronásledování. Žalovaný se proto nemůže spokojit s periodicky vydávanými zprávami, které nijak nepromítají události zásadního charakteru, *nota bene* pokud je obecně známo, že v Turecku došlo k pokusu o státní převrat, který má dramatický dopad na úroveň ochrany lidských práv. Jelikož tedy pokusem o státní převrat vznikla nová a ne zcela přehledná situace, žalovaný nemohl rezignovat na svou povinnost zjišťovat aktuální stav věcí v Turecku. Jinak nemohl zjistit, zda žalobce má odůvodněný strach z pronásledování nebo zda mu v případě vrácení hrozí nebezpečí vážné újmy. Žalovaný tedy neshromáždil takové podklady, jež by vyloučily, že situace žalobce naplňuje znaky skutkové podstaty § 12 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud proto měl rozhodnutí žalovaného zrušit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[6] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které

dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[7] S ohledem na obsah spisu a z něj vyplývající skutková zjištění Nejvyšší správní soud neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Rozhodnutí žalovaného i krajského soudu vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případu řádně a správně vyhodnocen.

[8] K otázce opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: „*Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*“ V tomto rozsudku dále uvedl, že „*zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57*“. Odkázat lze rovněž na rozsudek rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS.

[9] V posuzované věci krajský soud přezkoumával rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení z důvodu nepřípustnosti této žádosti podle § 10a písm. e) zákona o azylu.

[10] V rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 - 74, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval do právní věty: „*Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.*“

[11] Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatel poprvé žádal o udělení mezinárodní ochrany již 30. 9. 2013, této žádosti však žalovaný nevyhověl. Rozhodnutí bylo přezkoumáno krajským soudem, který neshledal pochybení žalovaného (viz rozsudek krajského soudu ze dne 8. 1. 2016, č. j. 50 Az 4/2015 - 63). Nejvyšší správní soud následně odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost žalobce (usnesení ze dne 18. 5. 2016, č. j. 3 Azs 33/2016 - 21). Jako důvody pro uvedení mezinárodní ochrany v této první žádosti

otec stěžovatele uvedl, že se obává o celou rodinu, protože jsou Kurdové, a zároveň se on sám v Turecku angažoval ve prospěch legální Strany míru a demokracie, za což může být ze strany policejních orgánů Turecka postihován. Žalovaný ani krajský soud však důvody pro udělení mezinárodní ochrany neshledali.

[12] V nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany (řízení, o níž bylo nyní přezkoumávaným rozhodnutím zastaveno) matka stěžovatele tvrdila, že stěžovatel je etnicky Kurd, v České republice žije od svého narození, návrat do Turecka by byl pro jeho rodinu šok, přizpůsobili se již zdejšímu životu, který jim vyhovuje lépe než život v Turecku. V Turecku nemá matka stěžovatele přátele, v její rodině jsou osoby, které mají politické problémy. Jako Kurdce by jí mohlo po návratu do Turecka hrozit nebezpečí věznění, její manžel byl před měsíci poslán zpět do Turecka a ona o něm nemá žádné zprávy.

[13] Krajský soud v souladu s výše citovanou judikaturou dospěl k závěru, že žalovaný správně posoudil žádost stěžovatele jako nepřípustnou. Tvrzené důvody vyjadřující snahu o legalizaci pobytu stěžovatele (a jeho rodinných příslušníků) v České republice již byly předmětem posuzování v předcházejícím řízení. Žalovaný (a následně krajský soud) se v rámci předchozí žádosti stěžovatele zabýval také postavením kurdské menšiny v Turecku, přičemž v souladu s ustálenou rozhodovací praxí dospěl k závěru, že obtíže spojené s příslušností k této etnické skupině nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 písm. a) či b) zákona o azylu, případně vážné újmy podle § 14a odst. 2 téhož zákona. Kasační stížnost obsahuje značně obecná tvrzení o tom, že po státním převratu, k němuž došlo dne 15. 7. 2016, se v důsledku následující reakce státní moci a intenzívních opatření vůči domnělým pučistům, politickým oponentům a jiným osobám, mohou za určitých okolností některé osoby obávat pronásledování. Neuvedl však, proč by tomu tak mělo být v případě jeho matky či ostatních členů rodiny. Tyto obavy z pronásledování by mohly být na místě zejména u politicky aktivně činných osob, resp. osob zapojených do neúspěšného státního převratu, takové skutečnosti však stěžovatel neuvedl.

[14] Ze správního spisu soud ověřil, že žalovaný při posuzování přípustnosti opakované žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu vycházel z aktuálních zpráv o zemi původu, které již reflektují situaci v Turecku po uvedeném nezdařeném státním převratu (viz Zpráva EASO o zemi původu – Turecko, listopad 2016; ARC, Zpráva o zemi původu - Turecko, ze dne 25. 1. 2017; Informace MZV ČR, č. j. 118005/2016-LPTP, ze dne 7. 11. 2016; Informace OAMP, Turecko - Kurdové, ze dne 27. 9. 2017). Žalovaný tak zcela dostatečně zjistil skutkový stav.

[15] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 36 Az 3/2017 - 16, ustanoven zástupcem advokát JUDr. Lukáš Polák. V takovém případě

platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta částkou 3.100 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) a dále částkou 300 Kč, která představuje paušální náhradu hotových výdajů v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, zvyšuje se jeho odměna o částku odpovídající této dani a činí tak celkově 4.114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2018

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu